

התחדשות וצמיחה בקהילה

תכנית ניטור הפרפרים הלאומית

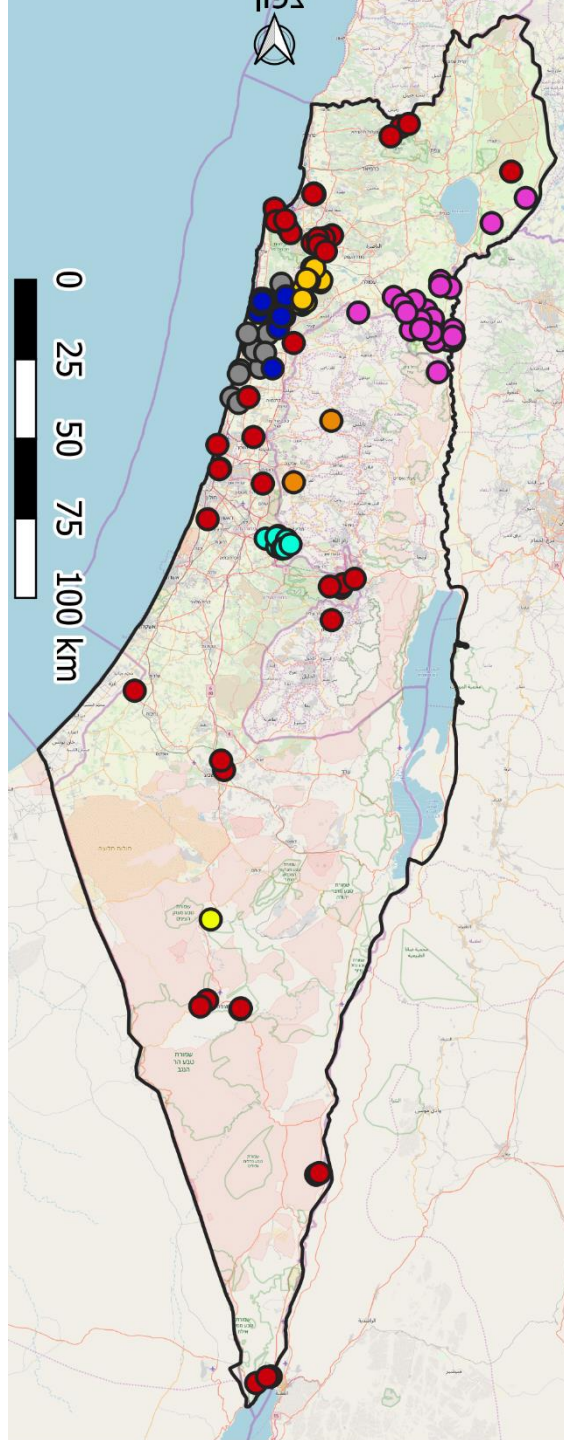
טל מלכנא

רכזת ניטור הפרפרים הארצית

מנחה: ד"ר רחלי שורץ-צחור

מפת פיזור מסלולי ניטור הפרפרים בישראל לפי קהילה

מקרא

קבוצת מנטרים

- הר הנגב
- חדרה
- מגידו
- מודיעין
- עמק המעינות
- עצמאים
- רמת הנדיב
- שומרון

מס' מנטרים פעילים	מס' מסלולים פעילים	שנת פעילות	גוף שותף	רכז/ת	קהילת ניטור
36	45	1-10			מנטרים עצמאיים
14	16	5	מועצה אזורית מגידו	מירב חזן	קהילת מגידו
17	16	3	החברה להגנת הטבע	הדס ילינק	קהילת חדרה
12	9	3	החברה להגנת הטבע	טל גיטמן/ מיכל נוימן	קהילת מודיעין
13	14	2	רמת הנדיב	רחלי שורץ-צחור	קהילת רמת הנדיב
4	2	2	רשות הטבע והגנים		קהילת שומרון
28	25	1	מועצה אזורית עמק המעינות	ענבר קטלב	קהילת עמק המעינות
125	128				סה"כ מסלולים פעילים
כולל הר הנגב					
כולל הר הנגב					

קהילות ניטור הפרפרים בישראל

קהילת עמק המעיינות

קהילת מודיעין

קהילת מגידו

קהילת שומרון

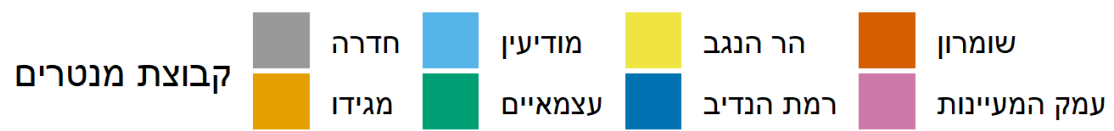
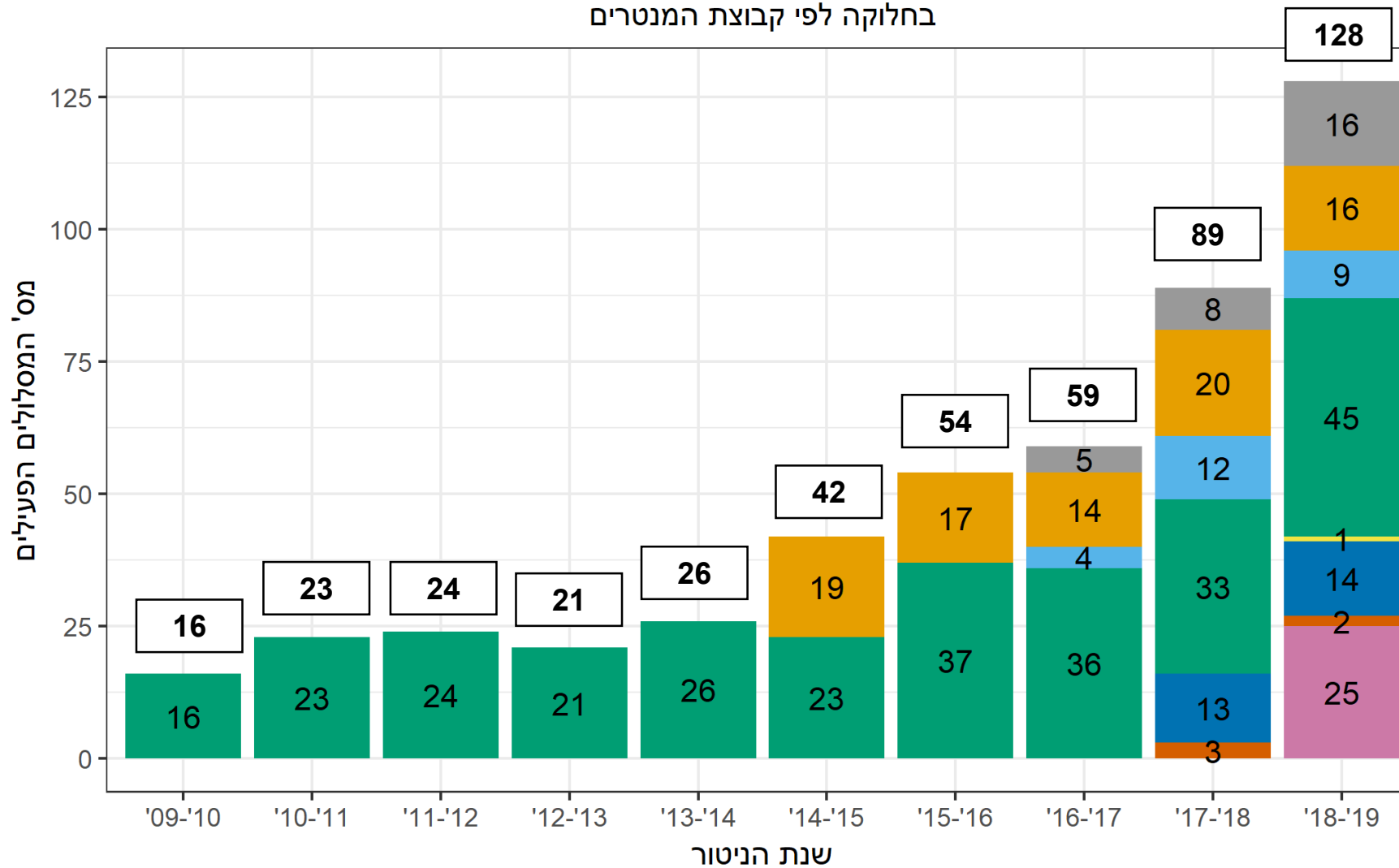
קהילת חדרה

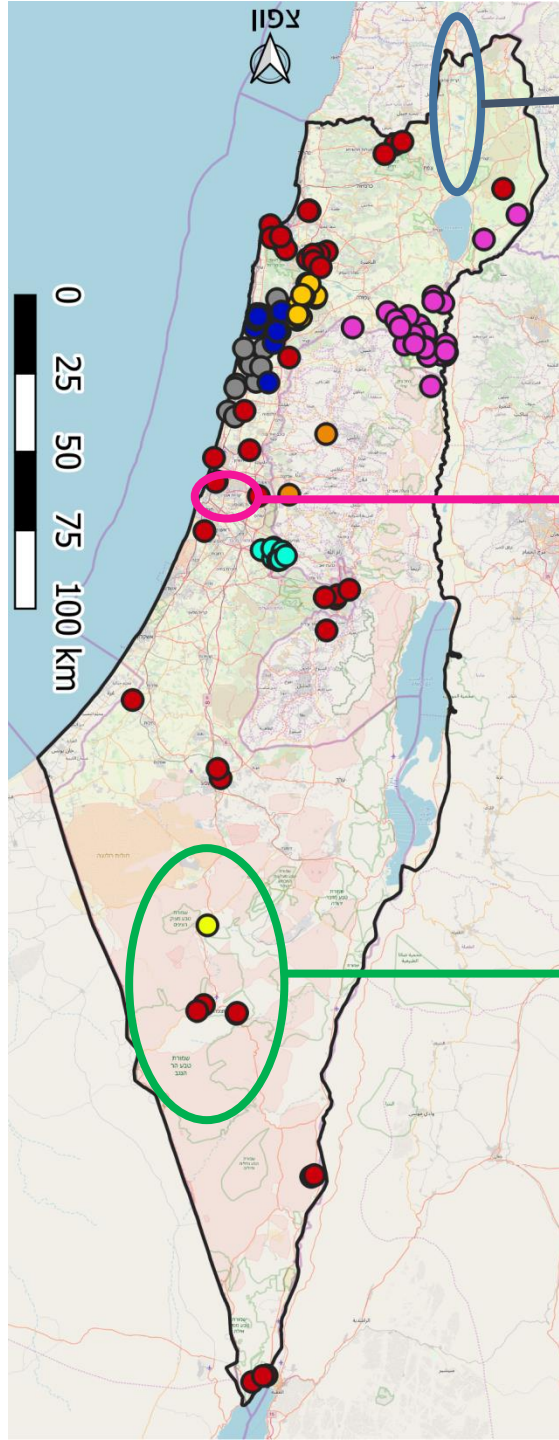

קהילת רמת הנדיב

מס' מסלולי הניטור הפעילים לאורך השנים

בחלוקה לפי קבוצת המנטרים

אגמון החולה

קרית אונו

הר הנגב

הקמת קהילות מנטרי פרפרים חדשות

מגעים עם רשויות נוספות לקראת אישור תקציבי:
פארק הירקון בשיתוף עיריית תל אביב
מועצה אזורית גזר
עיריית ירושלים

קהילות חדשות - קהילת הר הנגב

- מחסור במנטרי פרפרים בנגב ובערבה.
- יצירת קשר לפני שנה עם נציגי מצפה רמון, מו"פ ים המלח והערבה ירוחם ורמת הנגב.
- פרסום והרצאות חשיפה לתכנית הניטור בירוחם, מצפה רמון ורמת הנגב.
- מועצה אזורית רמת הנגב הרימו את הכפפה – אורלי גל אור.
- 13 מנטרים.
- מאי 2019 – קורס הכשרה 3 מפגשים – קיבוץ רביבים, מועצה אזורית רמת הנגב.
- יצאו לפגרת קיץ.
- סומן מסלול אחד במדרשת שדה בוקר. החל מאוקטובר ממשיכים בסימון מסלולים.
- גיוס רכז ניטור פרפרים לאזור הנגב והערבה.

קהילות חדשות - קהילת קריית אנו

- שת"פ עם עיריית קריית אנו- מנהלת מח' איכות סביבה- אורנה שנער.
- ניטור פרפרים בדגש טבע עירוני! פיילוט ראשוני
- סיור חשיפה בגינה הקהילתית ברנר – תחילת מאי.
- קורס שנתי – תחילת ספטמבר. 6 מפגשים (4 מפגשים עיוניים ו-2 סיורי ניטור בשטח).
- בברכת ראש העיר.
- רכזת- מיכל כרמלי.
- 34 מנטרים.
- התקיימו 3 מפגשי הכשרה מעשיים וכעת מתחילים לסמן מסלולי ניטור.
- פרוטוקול ניטור גינות בטבע עירוני.

מרגישים פרפרים בבטן?

הצטרפו לקהילת ניטור הפרפרים של קריית אנו!

מיד לאחר חופשת הקיץ נתחיל בקורס הכשרה ייחודי וחוויתי לניטור פרפרים בדגש טבע עירוני!

תכני הקורס יהיו מגוונים ויכללו סיורים מדורכים, הרצאות וסדנאות משותפות. המפגשים יתקיימו במתכונת חודשית בימי שלישי בערב בבית המתנדב (הרצאות) ובימי שישי/שבת בבקרים (סיורים).

המכשף הראשון יתקיים ביום ג', 3.9.19 בין השעות 19:30 - 21:00

מהרו להרשם

אנף שפי' - המחלקה לאיכות הסביבה
naomya@kiryatono.muni.il | 03-5311219

להרשמה
סירקו את הקוד

קהילות חדשות - אגמון החולה

קרן קיימת לישראל
KKL-JNF

- הזדמנות- ינואר 2019- יצירת קשר של אגף הייעור של קק"ל עם רחלי- רצון לענות על שאלות הנוגעות לממשק הטיפול ביער בהקשר של מגוון מינים, גיבוש הקהילה סביב היער, פעילות מחלקת יער וקהילה. יהל פורת ומאור אלרון.
- מאי 2019- פגישה נוספת בשיתוף מנהלות מרחב צפון ודרום של יער, חינוך, מנהל אגף ייעור על הקמת קהילות ניטור פרפרים בשת"פ קק"ל.
- יוני 2019- שמעונה סבג דרעי, מנהלת מרחב צפון בקק"ל – גיוס קהילת מנטרים ראשונה – מתנדבי אגמון החולה.
- ספטמבר 2019- השתלמות של יום שלם באגמון החולה למתנדבי האגמון. מגדיר מקומי מעוצב של פרפרי החולה.
- 16 מנטרים
- רכז הקהילה- ברגי (ברגר אברהם)
- לקראת סימון מסלולים.

אל תתנו לנו להעלם !!!

כחליל קליאופטרה

צמריר הקדד

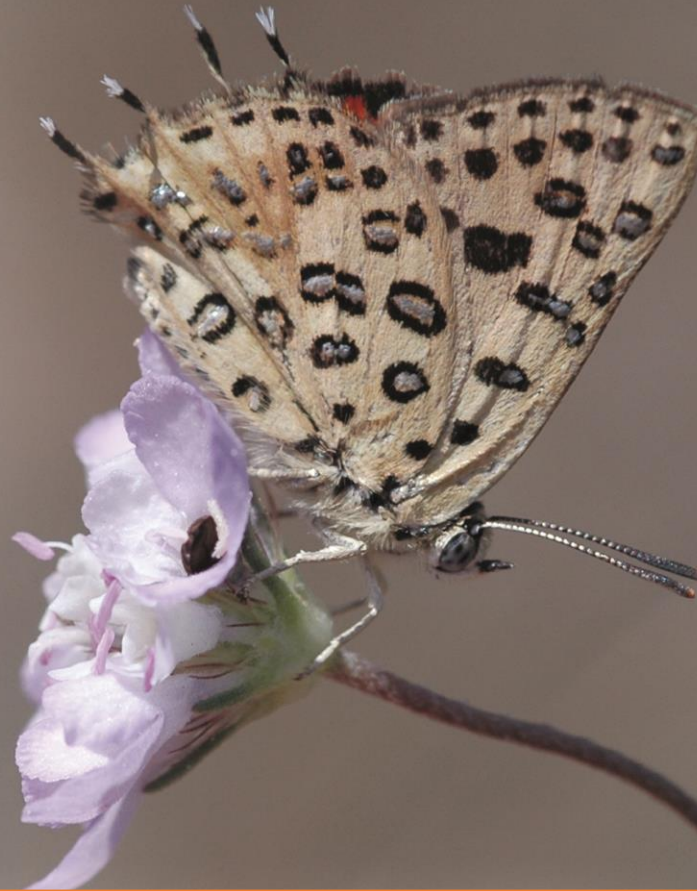
כחליל צפירי

כתמית הדרדר

זנג-סנונית המכבים

סקרי מינים נדירים
בשיתוף קהילות הניטור

סקרי מינים נדירים בשיתוף קהילות הניטור

סקר צמריר הקדד

עזרו לנו להגן על צמריר הקדד!

יום שישי ה-22.2.2019, יומם בשעה 09:00, בשמורת הקדדים של קיבוץ דליה
המטרה: להעריך את מצבם של צמרי הקדד ואת מצבם של האזורים המוגנים להצלתם.
לפרטים נוספים על היום של שיתוף המינים בבית גידול הקדד
09:00 - תחילת בדיקת מצב הצמחים והאזורים המוגנים להצלתם.
09:20 - הסבר על השימוש באפליקציות לזיהוי הצמחים.
09:40 - חלוקה לסיבובים על פי אזורים ויציאת לסיבובים הנבחרים.
המלצה: לבוא עם מים, ארוחה, כיסא, חפץ הפרסום (כדף אינפורמציה).

• אחד מ-14 המינים המוגנים בארץ על פי חוק, הנמצא בסכנת הכחדה ובנסיגה מתמדת.

• קהילה מארחת - קהילת מגידו

• זמן הסקר- פברואר-אפריל.

הפרפר מעופף בחודשי פברואר ומרץ. לאחר כחודשיים מהופעת הפרפר אפשר לאשר את נוכחותו באיתור סימני האכילה על הפירות.

• הפנינג צמריר הקדד- הדרכה והצגת הפרפר בשטח. השנה התקיים ב-22.02, בשמורת הקדדים בקיבוץ דליה.

• קבוצת וואטסאפ פעילה ועדכנית של המשתתפים בכל תקופת פעילות הסקר.

• מי מוזמן להשתתף בסקר?

• מנטרי פרפרים, חובבי פרפרים, צלמים וכל מי שאוהב את הטבע ומעוניין לסייע בהגנה עליו.

• סימני זיהוי הפרפר-

• הפרפר מעופף בקרבת הפונדקאים הבלעדיים שלו - קדד גדול-פרי או קדד פיינבורן .

• צבעו כתום על רקע אפור כחלחל - בולט למדי על רקע עלי הקדד הירוקים.

• את נוכחות הזחלים קל לבדוק בעזרת החורים שבפירות.

• אפליקציית סקר פרפרים-

• השתתפות בסקר באמצעות הפעלת אפליקציית הסריקה והדיווח (להורדה מחנות גוגל- סקר פרפרים)

• עדיפות לסריקה של מקום קבוע (בו יש קדדים) פעם בשבוע בעונת הסקר, 10-30 דק', בתיאום

• עם מנהלי הסקר מטעם האגודה.

• תוצאות הסקר-

• יתפרסמו בקרוב באתר האגודה. ירידה של הפרפר ב-60% ברמות מנשה. בהרי ירושלים- אוכל צפופות.

סקרי מינים נדירים בשיתוף קהילות הניטור

סקר נחשתן הנמלים הגלילי

- מין מוגן ונדיר בישראל. "מין דגל" לדיונות חול המיוצבות למחצה במישור החוף.
- נחשתן הנמלים הגלילי כשמו חי חיי שיתוף עם נמלים מהסוג לבובית, אשר מגדלות את זחליו הגומלים להם בהפרשת "טל הדבש". זחלי הפרפר תלויים בנמלי הלבובית. בלעדיהם אינם יכולים לשרוד.
- קהילה מארחת- קהילת חדרה, החברה להגנת הטבע.
- זמן הסקר- סוף אפריל-סוף יוני.
- הסכנה למין הפרפר- בית גידולו החולי מאויים ע"י בינוי ופיתוח בהקפים נרחבים, מיזמי פיתוח, מינים פולשים (טיונית החולות, שיטה כחלחלה).
- אזור הסקר- חלוקה ל- 8 משבצות סריקה אותם הגדירו הצוות המדעי. צפונית לאת קיסריה, אור עקיבא מזרח, שכונת חפציבה בחדרה, פארק השרון מערב, צפונית לפארק התעשייה עמק חפר.
- השתתפות בסקר- פעם בשבוע בימי שישי במהלך תקופת הסקר, חלוקה לזוגות במשבצות הסקר.
- תוצאות הסקר- יפורסמו בבקרום באתר האגודה.

משה לאודון

"ספירת הפרפרים הגדולה"

מטרות

- העלאת המודעות לחשיבות ולשמירה על הפרפרים והטבע.
- מעקב אחר מצב הפרפרים בטבע והשפעת שינויי הסביבה.
- הרחבת תוכנית ניטור הפרפרים הלאומית.

מתי מתקיימת ספירת הפרפרים?

כל שנה, בשבוע של חוה"מ פסח ובשבוע שלאחריו 25 - 12. לאפריל 2020

מי יכול להשתתף בספירה?

כל אחד יכול להצטרף לספירת הפרפרים מקטן ועד גדול, מחובב ועד מומחה.

דרושה רק אהבה לטבע, לצמחים וכמובן לפרפרים!

המדריך הייעודי לספירת הפרפרים הגדולה

איך משתתפים?

1. מורידים את המדריך הייעודי ל"ספירת הפרפרים הגדולה" מאתר אגודת חובבי הפרפרים/חלה"ט 24. מיני הפרפרים הנפוצים ביותר באביב והוא נועד לסייע בזיהוי הפרפרים

2. בוחרים מקום לתצפית ולספירה

בשטחים פתוחים, בשמורות טבע, בישובים רצוי לבחור מקום בו הפריחה נמצאת בעיצומה ונראים בו פרפרים מעופפים.

הזמן המומלץ לעריכת התצפית

רצוי לבצע את התצפית בין 09:00 בבוקר ועד לשעה 12:00. ככל שהשעה מאוחרת יותר כך ירד הסיכוי לראות פרפרים.

זמן התצפית- 15 דק'.

תוצאות ספירת הפרפרים הראשונה

2019 אפריל

מספר הדיווחים

752

מספר מיני הפרפרים

57

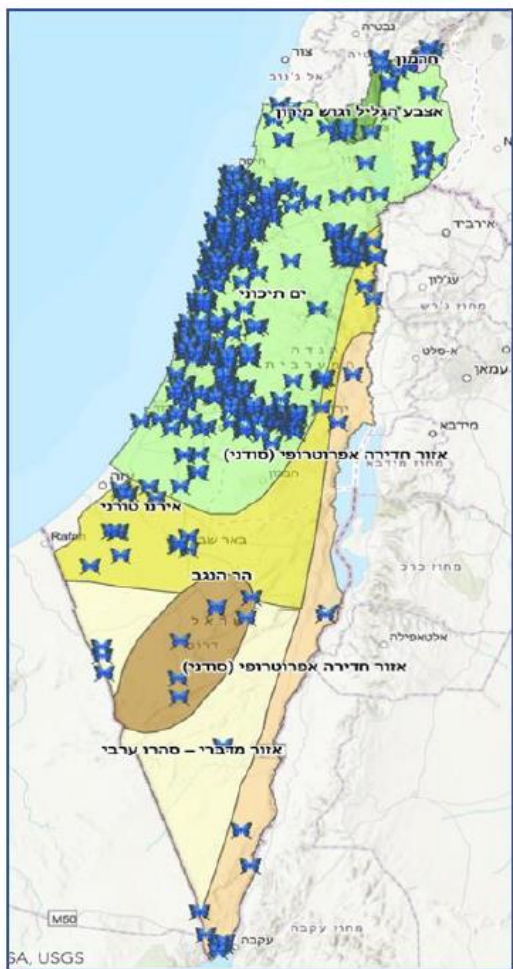
בנוסף ל-24 המינים נצפו 33 מינים נוספים

מספר המשתתפים

382 (603)

מספר הפרפרים

19,768

המשאבים לרשות המשתתפים / מערכת החינוך:

- פוסטרים עם תמונות 24 מיני הפרפרים השונים - לתלייה בכיתות/גנים

- מדריך ייעודי עם תמונות 24 מיני פרפרים להורדה מהאתר

- מערכי שיעור למחנכים לגנים, בתיה"ס להורדה מאתר.

- טופס דיווח מקוון

- תוצאות ספירת הפרפרים online - מעקב רצוף אחר תוצאות הספירה

- דרך הטופס המקוון - (כמות הפרטים ומיני הפרפרים שנצפו באזור)

- תחרות המדווחים המובילים

- סיכום הספירה - סיכום תוצאות להבנת חשיבות ההשתתפות והערך

- המדעי של הספירה.

תודה לכולם

ושנת ניטור תש"פ מוצלחת!

כנס פתיחת עונת ניטור הפרפרים

בחסות אגודת חובבי הפרפרים ורמת הנדיב

04.10.2019 יום שישי ה' בתשרי תש"פ

באולם רקפת ברמת הנדיב

התכנסות וכיבוד	9:00 – 9:30
ברכות - דובי בנימיני, נשיא האגודה, ד"ר רחלי שוורץ צחור	9:30 – 9:40
התחדשות וצמיחה בקהילה – טל מלונא, רכזת הניטור הארצית	9:40 – 9:55
עונתיות ושפע פרפרים בקיץ ובחורף לפי נתוני תכנית הניטור	9:55 – 10:15
- ד"ר אור קומאי, חוקר תכנית הניטור	
סודות של הטבע והפרפרים בשירות האדם - ד"ר עוז בן יהודה	10:15 – 10:30
דיאלוג בנושא "אני והמסלול שלי"	10:30 – 10:45
הפסקה וארוחה קלה	10:45 – 11:30
שיח מנטרים בקבוצות, בהנחיית רכזות הקהילות	11:30 – 12:00
מנטרים מספרים, הרצאות קצרות של נציגי קהילות הניטור	12:00 – 13:00
מילות סיכום, ד"ר רחלי שוורץ צחור	13:00 – 13:10
סיור בגן הפרפרים ברמת הנדיב	13:10 – 14:00

רמת הנדיב
Ramat Hanadiv رמת هندیف

